



# GEMEENTE BOEKEL

## VOORSTEL AAN DE RAAD

<b>Datum</b>	:	7 mei 2019
<b>Voorstel van</b>	:	College van Burgemeester en Wethouders
<b>Onderwerp</b>	:	Beleidskader Wet maatschappelijke ondersteuning 2020-2023
<b>Portefeuillehouder</b>	:	Wethouder Willems

### Samenvatting:

Het 'Beleidskader Wet maatschappelijke ondersteuning 2020-2023' wordt ter vaststelling aan uw gemeenteraad aangeboden. Het Beleidskader Wmo gaat over de kaders waarbinnen we de Wmo uitvoeren, zodat onze inwoners zo lang mogelijk zelfstandig thuis kunnen blijven wonen en mee kunnen blijven doen (wettelijke taak).

Het beleidskader is een logisch vervolg op het ingezette beleid in de afgelopen jaren en geeft de belangrijke thema's aan die in de komende jaren onze aandacht vragen. De regionale afstemming op beleid is noodzakelijk voor eenduidigheid, kwaliteit en sturing op de inkoop van zorg. Toch biedt het regionale Beleidskader voldoende ruimte om onze lokale ambities te realiseren. Het beleidskader is door een interactief proces tot stand gekomen en heeft draagvlak, o.a. van de Adviesraad Sociaal Domein Boekel.

Er zijn echter ook risico's voor de uitvoering van de Wmo in de komende jaren: de extramuralisering en ambulantisering van zorg, hervormingen in wet- en regelgeving, een tekort aan personeel/arbeidskrachten, de vergrijzing, maar ook financiële risico's.

### Voorgesteld besluit:

1. Kennis nemen van het advies van de Adviesraad Sociaal Domein Boekel.
2. Vaststellen van het 'Beleidskader Wet maatschappelijke ondersteuning 2020-2023'.

## **Inleiding**

Vanaf de decentralisatie van AWBZ-taken naar de Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo) in 2015 hebben we in de regio Brabant Noord-oost actief een regionale samenwerking opgepakt. Het regionale beleidsplan 'Transformatie AWBZ naar Wmo deel I en II' vormden de inhoudelijke basis voor deze samenwerking. Hierin zijn onze visie op en uitgangspunten in de Wmo vastgelegd. In de Centrumregeling Wmo 2017-2020 hebben we vervolgens afspraken over de regionale inkoop van de nieuwe Wmo-taken vastgelegd.

Om te komen tot een nieuw beleidskader voor de komende jaren, is er een intensief evaluatie- en inspraakproces doorlopen. Met behulp van deze input is het nieuwe 'Beleidskader Wet maatschappelijke ondersteuning 2020-2023' opgesteld (bijlage 1).

## **Relatie met eerdere besluitvorming**

Het beleidskader is het nieuwe beleidsplan voor de Wmo welke de vorige beleidsplannen 'Transformatie van AWBZ naar Wmo deel I en II' vervangt. Beide beleidsplannen zijn door uw gemeenteraad vastgesteld op respectievelijk 12 december 2013 en 3 juli 2014.

## **Beoogd resultaat**

Het Beleidskader Wmo gaat over de kaders waarbinnen we de wettelijke taken van de Wmo uitvoeren. Daarin staat wat onze regionale en lokale speerpunten zijn voor onder andere de toegang tot ondersteuning, passende ondersteuning, kwaliteit en toezicht en de wijze waarop we Wmo-voorzieningen inkopen. Het beleidskader gaat vooral over het doorontwikkelen van de transformatie in de Wmo om inwoners te helpen, zodat zij zo lang mogelijk zelfstandig thuis kunnen blijven wonen en mee kunnen blijven doen (wettelijke taak).

## **Argumenten**

1. *Het beleidskader is een logisch vervolg op het ingezette beleid in de afgelopen jaren.*

In de Wmo heeft sinds 2015 geen grote stelselverandering plaatsgevonden. De visie op de transformatie van de Wmo is daarom niet wezenlijk veranderd. Dit nieuwe beleidskader is een voortzetting van dezelfde uitgangspunten in de Wet. De ondersteuningsvraag van de inwoners blijft centraal staan en we focussen op doorontwikkelen. Er zijn wel twee nieuwe uitgangspunten bij de uitvoering van de Wmo toegevoegd: namelijk 'integraal werken' en 'preventie in het Sociaal Domein'. Dit past bij het steeds complexer worden van de samenleving en het complexer worden van de ondersteuningsvragen van onze inwoners. Dit vraagt meer afstemming en samenwerking binnen het Sociaal Domein en over wetgeving heen. Met preventie proberen we problemen tijdig te signaleren en aan te pakken om verergering te voorkomen.

2. *Het regionale beleidskader geeft belangrijke thema's aan die de komende jaren onze aandacht vragen*

Het beleidskader is opgesplitst in zes inhoudelijke hoofdthema's voor de komende jaren:

1. De transformatie van de Wmo
2. Versterking van de toegang voor maatschappelijke ondersteuning
3. Passende hulp en ondersteuning
4. Beschermd wonen en maatschappelijke opvang

5. De kracht van de samenleving
6. Eén Sociaal Domein: de integrale aanpak

Deze zes inhoudelijke thema's zijn vervolgens uitgewerkt in speerpunten: de doelstellingen die we per thema benoemen om zo lang mogelijk zelfstandig thuis blijven wonen en maatschappelijke participatie van onze inwoners mogelijk te maken.

De zes regionale thema's vragen om een lokale vertaling naar de Boekelse situatie: welke ontwikkelingen zien we aankomen, wat gaat goed en wat kan beter in onze gemeente?

Daarom is een lokale paragraaf 3.7 toegevoegd waarin we de lokale ambitie uitspreken voor één integraal team in Boekel voor 0 tot 100 jaar. Wij hebben het voornemen de Jeugdhulp (inwoners tot 18 jaar) en Wmo (inwoners vanaf 18 jaar) dichterbij elkaar te organiseren; we ambiëren één toegang voor alle inwoners. Dit past in de landelijke opdracht en de lokale wens naar één integraal Sociaal Domein. Doel is met één team al onze inwoners te bedienen, de zorgstructuren in Boekel verder te vereenvoudigen, grip te krijgen en te houden op zorg en de samenwerking tussen Jeugdhulp, Wmo en de huisartsen verder te verbeteren.

### 3. *Het regionale beleidskader moet leiden tot eenduidigheid en kwaliteit*

De 10 samenwerkende gemeenten hanteren dezelfde regionale beleidsuitgangspunten. Dit is noodzakelijk om gezamenlijk sturing te kunnen geven aan één inkooporganisatie, om eenduidige standpunten te hanteren voor inwoners en aanbieders op beleid, uitvoering, inkoop, kwaliteit en toezicht en om onnodige administratieve rompslomp te voorkomen.

### 4. *Het regionale beleidskader biedt voldoende ruimte om aan te vullen met lokale speerpunten*

De gemeente Boekel heeft actief meegeschreven aan dit regionale Beleidskader. Daardoor zijn de speerpunten die benoemd zijn, passend in de ambitie die we in Boekel hebben. Elke gemeente heeft de ruimte om het regionale beleidskader aan te vullen met lokale aandachtspunten en/of te vertalen naar lokale uitvoeringsplannen. In paragraaf 3.7 van het Beleidskader hebben we daarom de lokale ambitie opgenomen om toe te werken naar één integrale toegang tot zorg van 0 tot 100 jaar. Daarmee passen de speerpunten genoemd in het regionale Beleidskader één op één op de lokale speerpunten. De lokale speerpunten worden over vier jaar verspreid vertaald in het Jaarplan Dorpsteam Boekel (uitvoeringsplan) dat jaarlijks wordt opgesteld om sturing te geven aan de uitvoering.

### 5. *Het beleidskader is via een interactief proces tot stand gekomen en heeft draagvlak*

Er is voor gekozen om het beleidsplan via een interactief proces tot stand te laten komen, dus in overleg met doelgroepen en maatschappelijke organisaties.

1. De tussenstand van de beleidsdoelen uit het vorige beleidsplan zijn geëvalueerd in een Beleidsverslag 2017.
2. Er heeft een evaluatieonderzoek plaatsgevonden naar de Centrumregeling Wmo Brabant Noordoost-oost.
3. Op 3 september 2018 heeft er een regionale Platformbijeenkomst plaatsgevonden met (zorg)aanbieders, maatschappelijke- en welzijnsorganisaties, Adviesraden Sociaal Domein, cliëntenraden, medewerkers van toegang en beleidsambtenaren Sociaal Domein, om input op te halen voor de komende beleidsperiode (bijlage 4: verslag van deze bijeenkomst).

4. Op 26 september heeft een regionale Raadsbijeenkomst plaatsgevonden voor raadsleden om input op te halen voor de komende beleidsperiode (bijlage 5: verslag van deze bijeenkomst).
5. In december-januari 2018/2019 zijn de gekozen hoofdthema's aan de lokale Adviesraden Sociaal Domein gepresenteerd.
6. In februari 2019 hebben de Adviesraden Sociaal Domein per gemeente een advies uitgebracht. Als bijlage 2 is het advies van de Adviesraad Sociaal Domein Boekel toegevoegd.

Met deze informatie in de hand is het beleidskader geschreven of is in een later stadium het beleidskader aangepast. De reacties op de inspraakprocedure zijn verwerkt in een inspraakverslag (bijlage 3).

U wordt geadviseerd kennis te nemen van het advies van de Adviesraad Sociaal Domein Boekel (bijlage 2). De Adviesraad Sociaal Domein Boekel adviseert positief ten aanzien van voorliggend Beleidskader.

6. *Het Beleidskader moet worden vastgesteld door de gemeenteraad*

In de Wmo2015 is opgenomen dat de gemeenteraad periodiek een plan vast moet stellen met betrekking tot het door het gemeentebestuur te voeren beleid ten aanzien van maatschappelijke ondersteuning. Met het aanbieden van het beleidskader ter besluitvorming aan de gemeenteraad, wordt voldaan aan deze wettelijke plicht.

### **Tegenargumenten/risico's**

1. *De veranderingen in de Wmo volgen elkaar snel op*

De ervaring leert dat de veranderingen/wetswijzigingen/maatschappelijke ontwikkelingen ten aanzien van de Wmo elkaar snel opvolgen. Dat kan gevolgen hebben voor de beleidsvoornemens in voorliggend beleidskader, de focus die we elk jaar leggen op de benoemde onderwerpen of juist nieuwe onderwerpen voorrang krijgen of de snelheid waarmee beleidsvoornemens opgepakt worden of al weer achterhaalt zijn. Het is onze verantwoordelijkheid om mee te bewegen met de ontwikkelingen in de wereld om ons heen en de belangen van onze inwoners steeds opnieuw centraal te stellen.

2. *Het beleidskader benoemd focus op hoofdlijnen*

Het beleidskader benoemd de focus op hoofdlijnen; het is geen uitvoeringsplan. Dit is ook niet de intentie van het beleidskader.

3. *Risico's voor uitvoering van het beleidskader*

Op pagina 34 van het Beleidskader worden risico's benoemd voor de uitvoering van de speerpunten in het beleidskader. Benoemd worden:

- Extramuralisering en ambulantisering van zorg
- Hervormingen in de Wet langdurige zorg, bij zorgverzekeraars of het zorgkantoor
- Instroom van jongeren in dagbesteding door gebrek aan geschikte werkplekken
- Tekort aan personeel/arbeidskrachten
- Vergrijzing

Ook hiervoor geldt het uitgangspunt om gezamenlijk met samenwerkingspartners oplossingen te bedenken voor uitdagingen die we tegen (gaan) komen.

## **Financiële gevolgen en dekking**

De volgende financiële risico's worden in het beleidskader benoemd voor de komende jaren (pagina 34-36):

1. Invoering van het abonnementstarief per 2020 (overgangsjaar 2019)
2. Wetswijzing: Reële kostprijs in de Wmo
3. Doordecentralisatie Beschermd Wonen en Maatschappelijke Opvang (nu Centrumgemeente-taak)
4. De Wmo is een open-einde regeling
5. Jurisprudentie zet het resultaatgericht financieren onder druk
6. Vergrijzing

Deze ontwikkelingen kunnen leiden tot kostenstijgingen en financiële risico's voor de gemeente. De onzekerheid over de betaalbaarheid van de Wmo neemt daardoor toe. Kostenstijgingen hebben we niet altijd zelf in de hand, wel blijven we sturen op budgetbeheersing en sturing: door de kanteling (sturen op eigen kracht en inzetten netwerk), creëren van algemene voorzieningen in plaats van maatwerkvoorzieningen, betrouwbare en tijdige sturingsinformatie, tijdige signalering naar VNG/WWS bij zorgelijke landelijke ontwikkelingen en de transformatie van de Wmo (instroom uitstellen, uitstroom bevorderen, alleen waar dat mogelijk is).

Door de onzekerheid die deze risico's met zich meenemen, is het niet mogelijk een betrouwbare inschatting te maken van de kosten die (nieuwe) beleidsvoornemens met zich mee nemen. Mocht een beleidsvoornemen in de uitvoering financiële consequenties hebben, dan wordt dit via een separaat voorstel voorgelegd.

## **Uitvoering en evaluatie**

De speerpunten in het beleidskader worden jaarlijks vertaald in een regionale planning – dit is de leidraad voor het Regionaal Ambtelijk Overleg en het Regionale Portefeuillehoudersoverleg Wmo waarin speerpunten en prioriteiten worden bepaald.

Voor de lokale aansturing wordt jaarlijks een Jaarplan Dorpsteam Boekel opgesteld in samenwerking met de medewerkers in de toegang. Op deze dag wordt ook het oude Jaarplan geëvalueerd op behaalde doelen en nieuwe ontwikkelingen.

Het Beleidskader wordt in de regio periodiek geëvalueerd op behaalde speerpunten, prioriteiten of nieuwe ontwikkelingen in het Regionaal Ambtelijk Overleg. Een beleidsverslag na twee jaar is onderdeel van de evaluatiecyclus, welke ter kennisgeving naar uw gemeenteraad zal worden verstuurd.

## **Voorstel:**

1. Kennis nemen van het advies van de Adviesraad Sociaal Domein Boekel.
2. Vaststellen van het 'Beleidskader Wet maatschappelijke ondersteuning 2020-2023'.

Burgemeester en wethouders van de gemeente Boekel  
De secretaris de burgemeester

J.G. Marcic

P.M.J.H. Bos

**Bijlagen die zijn bijgevoegd:**

1. Beleidskader Wet maatschappelijke ondersteuning 2020-2023
2. Advies van Adviesraad Sociaal Domein gemeente Boekel
3. Regionaal inspraakverslag Beleidskader Wmo 2020-2023
4. Verslag Platformbijeenkomst 03-09-2019
5. Verslag regionale Raadsbijeenkomst Wmo 26-09-2019
6. Raadsbesluit Beleidskader Wmo 2020-2023